

Briselē, 2.5.2018
COM(2018) 325 final

2018/0135 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu

{SWD(2018) 172 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. IEVADS: REFORMAS PAMATOJUMS

1.1. Finansēšanas sistēma nav reformēta kopš 1988. gada

Priekšlikums par nākamo daudzgadu finanšu shēmas periodu paver iespēju modernizēt ES finanšu regulējumu. Kā norādīts paziņojumā “Moderns budžets Savienībai, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv: daudzgadu finanšu shēma 2012.-2027. gadam”¹, Savienība saskaras ar nepieciešamību finansēt jaunas Savienības prioritātes un Eiropas sabiedriskos labumus. Tajā pašā laikā valstu nodokļu sistēmas sastopas ar jaunām, ekonomisko pārmaiņu un globalizācijas izraisītām problēmām, un eksistē jauna rīcībpolitika, kuru varētu stiprināt, paredzot finansiālus stimulus ES mērogā. Daudzkārt arī izskanējuši aicinājumi reformēt budžeta ieņēmumu daļu, lai palielinātu skaidrību, taisnīgumu un pārredzamību.

Šajā kontekstā ES budžeta ieņēmumi jāaplūko kopsakarā ar galvenajām norisēm Eiropas Savienībā. ES budžeta izdevumu sakarā vajadzētu stingrāk orientēties uz Eiropas mēroga sabiedriskajiem labumiem un efektīvu un pareizu publisko finanšu pārvaldību, un šim pašam vadmotīvam vajadzētu dominēt arī attiecībā uz budžeta ieņēmumu pārskatīšanu.

ES budžetu nosaka izdevumu daļa, nevis ieņēmumu pieejamība. Tas nozīmē, ka budžeta ieņēmumi galvenokārt tiek koriģēti automātiski, atkarībā no izdevumu līmeņa un saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti tiesību aktos par pašu resursiem. Kopumā ar pašu resursu sistēmu jānodrošina uzticams un noturīgs regulējums, kas pilnībā atbilst līdzsvara principam.

Esošā pašu resursu sistēma balstās uz trim galvenajām ieņēmumu kategorijām: i) tā dēvētie tradicionālie pašu resursi (galvenokārt muitas nodokļi); ii) uz pievienotās vērtības nodokli balstīts pašu resurss; un iii) uz nacionālo kopienākumu balstīts pašu resurss. Tradicionālie pašu resursi ir tiešs ES budžeta ieņēmumu avots un tādējādi uzskatāmi par īstu ES pašu resursu, savukārt abas parējās kategorijas pēc būtības ir valstu iemaksas, kas dalībvalstīm jānodod ES budžetā. Uz nacionālo kopienākumu balstītais pašu resurss tika izveidots kā pašu resursu sistēmas “atlikuma resursu” stūrakmens, lai nodrošinātu pilnīgu finansējumu izdevumiem, par kuriem bija panākta vienošanās. Tomēr laika gaitā tas kļuvis par sistēmas galveno komponentu, kas nodrošina vairāk nekā 70 % no ES ieņēmumiem. Šis pašu resurss nodrošina stabilitāti un pietiekamību, tomēr tā dominējošais stāvoklis nostiprina priekšstatu, ka valstu iemaksas ES budžetā ir atkarīgas tikai no budžeta izdevumu vajadzībām.

Izrādījies, ka reformēt vispārējo finansēšanas sistēmu nav viegli. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 311. pantu “Savienība nodrošina līdzekļus, kas vajadzīgi, lai tā sasniegtu savus mērķus un īstenotu savu politiku”. Uz šā panta pamata pieņemts lēmums par pašu resursiem nodrošinātu stabilu juridisko pamatu ES budžeta finansēšanas sistēmai. Lai īstenotu nozīmīgās pārmaiņas, ir svarīga dalībvalstu vienprātība un attiecīgu grozījumu ratifikācija valstu parlamentos. Tajā pašā laikā minētais faktors ir liels procedurāls šķērslis, kas politikas veidotājiem jāpārvar pat tad, ja reformas pamatojums pārliecina vairākumu. Tā nav nejaušība, ka pēdējās būtiskās kvalitatīvās pārmaiņas pašu resursu sistēmā tika īstenotas 1980. gados, kad tika pieņemtas Žaka Delora vārdā nosauktās regulējuma paketes un ieviests uz nacionālo kopienākumu balstīts komponents, kuru nepieciešamību diktēja ar vienotā tirgus ieviešanu un jaunu dalībvalstu pievienošanas saistītais izdevumu palielinājums.

---

¹ COM(2018) 321.

2011. gadā, lai sekmētu dalībvalstu fiskālās konsolidācijas centienus, reaģējot uz finanšu krīzi, Komisija ierosināja jaunu pašu resursu sistēmu². Tika ierosināts vienkāršot uz pievienotās vērtības nodokli (PVN) balstīto pašu resursu un radīt jaunu pašu resursu uz finanšu darījumu nodokļa bāzes. Eiropas Parlaments atbalstīja Komisijas priekšlikumu. Lai gan neizdevās nodrošināt nepieciešamo vienprātīgo vienošanos starp dalībvalstīm, reformas nepieciešamība tika plaši atzīta. Eiropadome savos 2013. gada 7. un 8. februāra secinājumos atzina, ka sistēmu varētu uzlabot un aicināja Padomi turpināt darbu pie Komisijas priekšlikumiem.

1.2. Reformas nepieciešamība

2013. gada decembrī, kad Padome, Eiropas Parlaments un Komisija pieņēma “Kopīgo deklarāciju par pašu resursiem”, tika apstiprināta galīgā vienošanās par 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmu. Vienošanās paredzēja izveidot Augsta līmeņa darba grupu pašu resursu jautājumos. Kopīgajā deklarācijā atzīts, ka darbs pie jautājuma par pašu resursiem ir jāturpina un tiks sasaukta augsta līmeņa starpiestāžu darba grupa, kuras atbildībā notiks vispārēja pašu resursu sistēmas pārskatīšana. 2016. gada decembrī³ darba grupa publicēja nobeiguma ziņojumu. Viens no ieteikumiem bija izveidot jaunas pašu resursu kategorijas ar ciešāku piesaisti ES rīcībpolitikām, kā arī atcelt korekcijas mehānismus.

2017. gada jūnijā Komisija pieņēma “Pārdomu dokumentu par ES finanšu nākotni”⁴. Šajā dokumentā tā piedāvāja vairākus risinājumus, kas pašu resursus redzamāk saistītu ar Savienības rīcībpolitiku, jo īpaši ar vienotā tirgus un ilgtspējīgas izaugsmes politiku. Pārdomu dokumentā norādīts, ka, ieviešot jaunus pašu resursus, uzmanība būtu jāpievērš: i) to pārredzamībai, vienkāršumam un stabilitātei; ii) saskanībai ar ES politikas mērķiem; iii) to ietekmei uz konkurētspēju un ilgtspējīgu izaugsmi; un iv) to taisnīgam sadalījumam starp dalībvalstīm. 2018. gada februārī Komisija⁵ vēlreiz apstiprināja, ka ES budžeta ieņēmumu reforma palīdzētu pārvirzīt debates uz mērķu sasniegšanu un uz tām jomām, kuras Eiropas Savienībai var sniegt taustāmu pievienoto vērtību.

2018. gada martā Eiropas Parlaments pieņēma rezolūciju par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas reformu⁶. Līdzīgi kā Augsta līmeņa grupas pašu resursu jautājumos nobeiguma ziņojuma (“Monti ziņojums”) galvenajās nostādnēs arī Parlamenta rezolūcijā uzsvērti esošās ES budžeta finansēšanas shēmas trūkumi un aicināts veikt tālejošas reformas, konkrētāk, izveidot dažādas jaunas pašu resursu kategorijas un izbeigt visas korekcijas.

1.3. Finansēšanas sistēmas reformas priekšlikums: pievēršanās ES ekonomikas un vides problēmu risināšanai

Šodien, kad parādījušās daudzas jaunas politiskās prioritātes ar ietekmi uz budžetu un notiek Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES, īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, kā veidota pašu resursu sistēma. Turklāt digitalizācija, globalizācija un citas ekonomiska rakstura pārmaiņas rada jaunu problemātiku valstu statistikas iestādēm. Tāpēc paredzams, ka biežāk un aptverošāk būs jāpārskata nacionālā kopienākuma dati, lai tie faktiski atspoguļotu nacionālo ienākumu dažādās ekonomikās. Ņemot vērā vispārējo situāciju attiecībā uz aplikšanu ar nodokļiem, tirgus integrāciju, kapitāla brīvu apriti un nemateriālo aktīvu pieaugumu, rodas

² COM(2011) 510 *final*.

³ ES turpmākā finansēšana — Augsta līmeņa grupas pašu resursu jautājumos nobeiguma ziņojums un ieteikumi”. 2016. gada decembris.

⁴ COM(2017) 358 *final*.

⁵ COM(2018) 98 *final*.

⁶ P8_TA-PROV(2018)0076, Eiropas Parlamenta rezolūcija par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas reformu – G. Deprez un J. Lewandowski.

jautājums, vai valstu nodokļu regulējumi spēs pielāgoties pārmaiņām šajās jomās. Visbeidzot, klimata pārmaiņas un vides piesārņojums rada negatīvus blakusefektus, uz kuriem būtu jāreaģē ES vai pat pasaules līmenī.

Pašu resursu sistēmas reformu diktē ne tikai pamatvajadzība nodrošināt pietiekamus ieņēmumus izdevumu segšanai, bet arī nepieciešamība risināt minētās jaunās problēmas; sistēmai vajadzētu būt veidotai tā, lai tā sniegtu lielāku labumu, nekā parasta finansiālo ienākumu plūsma. Lai pilnveidotu esošo finansēšanas sistēmu, Komisija arī ierosina modernizēt ES budžeta ieņēmumu daļu, vienkāršojot esošo, uz PVN bāzes balstīto pašu resursu, dažādojot ieņēmumu avotus un palielinot sinerģijas starp ES un valstu budžetiem.

Priekšlikums nerada nekādus jaunus nodokļus ES iedzīvotājiem. Eiropas Savienībai nav tiesību uzlikt nodokļus. Attiecīgi jaunu pašu resursu kategoriju ieviešana ir pilnībā atbilstoša valsts fiskālās suverenitātes principam. Esošie nodokļu instrumenti galvenokārt tiek izmantoti valstu līmenī, lai gan dažās jomās eksistē Eiropas Savienības noteikumi, kas saskaņo nodokļu piemērošanas veidu. Saskaņotā pieeja uzlabo taisnīgumu attiecībā pret iedzīvotājiem un uzņēmumiem dažādās ES valstīs, vienlaikus piedāvājot regulatīvu instrumentu, kas ļauj aptvert fiskālos ieņēmumus, kurus nav bijis iespējams reglamentēt valstu iestāžu līmenī. ES budžetā novirzīt daļu no konkrētām, saskaņotām nodokļu bāzēm vai citiem ES rīcībpolitikā vai tiesiskajā regulējumā nostiprinātiem avotiem ir veids, kā palielināt sinerģijas starp ES un valstu ekonomiku.

Šis priekšlikums, izmantojot līdzsvarota budžeta principu, saglabā striktu budžeta disciplīnu. Tomēr mijiedarbība starp dažādiem pašu resursiem ir potenciāls sinerģijas avots, kas līdz šim izmantots nepietiekami. Priekšlikums paredz labāk izmantot Līgumā paredzētās iespējas, ciktāl dažādu veidu pašu resursi (valstu iemaksas, daļa no esošiem vai nākotnē ieviešamiem nodokļiem un īstie ES ieņēmumi) piedāvā papildinošas un savstarpēji pastiprinošas priekšrocības. Pateicoties dažādotiem ieņēmumu avotiem, uzlabosies ES budžeta noturība un pielāgojamība, un šāds iznākums dos labumu visām dalībvalstīm.

Priekšlikums vienkāršos esošās ES finansēšanas sistēmas galvenos elementus un padarīs to pārredzamāku. Esošie pašu resursi tiks grozīti un modernizēti. Iekasēšanas izmaksas, ko patur dalībvalstis, tiks samazinātas no 20 % līdz to sākotnējam līmenim — 10 %. Korekcijas tiks pakāpeniski izbeigtas, izmantojot pārejas mehānismu.

Visbeidzot, vajadzīgi īpaši atbildes pasākumi, kas palīdzētu mīkstināt ekonomikas un monetārās savienības padziļināšanas izraisīto ekonomisko šoku. Ņemot vērā Eiropas Investīciju stabilizācijas funkcijas paredzēto tvērumu un mērķi, Komisija, lai palīdzētu finansēt minētās funkcijas dotāciju komponentu, ierosina nodot budžetā summu, ko aprēķina proporcionāli Eurosistēmas radītajam gada monetārajam ienākumam. Šīs summas iekasēs no iesaistītajām eurozonas dalībvalstīm un reģistrēs ES budžetā kā ārējos piešķirtos ieņēmumus.

Komisija ierosina:

1. modernizēt esošos pašu resursus,
  - kā ES **tradicionālos pašu resursus** nemainīti saglabājot muitas nodokļus, bet līdz 10 % samazinot iekasēšanas izmaksu daļu, ko patur dalībvalstis;
  - uz **nacionālo kopienākumu** balstīto pašu resursu saglabājot kā līdzsvarojošo resursu;
  - **vienkāršojot uz PVN balstīto pašu resursu;**
2. ieviest resursu grozu, kurā iekļauti šādi jauni pašu resursi:

- daļa no **kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes** (saskaņā ar atjaunoto Komisijas priekšlikumu), kuru pakāpeniski ieviesīs, tiklīdz būs pieņemti attiecīgie tiesību akti. Tas ES budžeta finansējumu nesaraucami saistīs ar ieguvumiem, ko uzņēmumiem nodrošina vienotais tirgus;
  - daļa no ieņēmumiem, kas gūti no **Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas**. Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ir galvenais instruments, ar ko ES līmenī var rīkoties, lai izmaksu ziņā lietderīgi samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, un tā ir tieši saistīta ar vienotā tirgus darbību;
  - valsts iemaksa, ko aprēķina atkarībā no **nereciklētā izlietotā plastmasas iepakojuma daudzuma**. Šāda iemaksa dalībvalstīs stimulēs samazināt izlietoto iepakojumu un sekmēs Eiropas virzību uz aprites ekonomiku, īstenojot Eiropas stratēģiju attiecībā uz plastmasu.
3. iedibināt principu, ka ES budžetā nonāk turpmāki ieņēmumi, kas izriet tieši no ES rīcībpolitikām;
  4. pakāpeniski izbeigt korekcijas;
  5. palielināt maksimālo pašu resursu apjomu.

2. ESOŠO PAŠU RESURSU MODERNIZĒŠANA

2.1. Muitas nodokļu (tradicionālo pašu resursu) saglabāšana, nosakot zemākas iekasēšanas izmaksas

Tradicionālos pašu resursus, kurus patlaban iegūst galvenokārt no muitas nodokļiem, tieši ieskaita ES budžetā, un valda vispārējs uzskats, ka tie dabiski izriet no muitas savienības darbības, kopējās ārējās komercpolitikas un kopējās ārējās tirdzniecības politikas. Muitas nodokļus piemēro ārpus savienības valstu produktu importam, un nodokļu likmju pamatā ir kopējais muitas tarifs⁷.

Esošā iekasēšanas izmaksu likme 20 % apmērā uzskatāma par augstāku, nekā faktiski nepieciešams, lai pietiekami stimulētu dalībvalstīs Savienības vārdā ar pienācīgu rūpību iekasēt muitas nodokļus. Tāpēc ieņēmumu daļu, ko dalībvalstīs drīkst ieturēt kā iekasēšanas izmaksas, tiek ierosināts samazināt līdz agrākajam 10 % līmenim, vienlaikus stiprinot tādām muitas aprikojumam un tādām informācijas tehnoloģijām paredzētu finansiālu atbalstu, kas precīzāk pielāgoti faktiskajām vajadzībām.

Iekasēto muitas nodokļu summas un kontroļu intensitāte liecina, ka šajā jomā vērojamas pretrunīgas tendences. Jaunākie dati par muitas savienības darbības rezultātiem liecina, ka pēdējo gadu laikā samazinājusies kontroļu intensitāte, lai gan ieturēto līdzekļu procentuālā daļa tajā pašā laikā pieauga no 10 % līdz 25 %. 2016. gadā Savienības līmeņa kontrolēm muietošanas laikā tika pakļauti 2,1 % no importētajām precēm, taču šis rādītājs dažādās dalībvalstīs ir stipri atšķirīgs. Kontroļu izmaksu lietderību palīdz uzlabot arī vienkāršotas procedūras un automatizācija.

⁷ Dalībvalstīs ES vārdā iekasē nodokļus un nodod tos Komisijai, sev ieturot iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā. Šo ieturēto daļu, kura laikposmā no 1970. līdz 2000. gadam bija 10 %, no 2001. gada palielināja līdz 25 %. Saskaņā ar 2014. gada lēmumu par pašu resursiem iekasēšanas izmaksu likme politiska kompromisa rezultātā tika samazināta līdz 20 %, lai gan Komisija aicināja to samazināt līdz 10 %.

Turklāt dalībvalstu iekasēšanas izmaksu veidā ieturētie līdzekļi ne vienmēr tieši tiek novirzīti muitas darbību atbalstam. Pēdējā laikā samazinājies cilvēkresursu apjoms, ko valstu pārvaldes iestādes norīko muitas kontroļu veikšanai⁸, tas nozīmē, ka tikai neliela daļa no pieejamajiem resursiem tiek novirzīta muitas darbībām un muitas nodokļu inspekcijām.

2.2. Uz nacionālo kopienākumu balstīta pašu resursa saglabāšana un papildināšana, lai labāk atspoguļotu ES dimensiju

Uz nacionālo kopienākumu balstītais pašu resurss patlaban veido lielāko daļu no ES budžeta ieņēmumiem. Netiek apšaubītas esošā pašu resursa vērtības — stabilitāte, pietiekamība un pielāgojamība —, kas tiek nodrošinātas tieši ar “atlikuma resursa” iemaksām, ko aprēķina pēc nacionālā kopienākuma. Tāpēc šis pašu resurss paliks ES budžeta ieņēmumu pamatā.

Tomēr pēdējā laika pārmaiņas ekonomikā valstu iestādēm radījušas problēmas precīzi noteikt nacionālo kopienākumu, kas ir pamats, lai novērtētu labklājību. Globalizācija un tehniskās pārmaiņas būtiski mainījušas uzņēmumu struktūru un ražošanas lokalizāciju. Valstu iestādēm problēmas rada daudzu pakalpojumu dematerializācija, straujā e-komercijas izplatība, augošais nemateriālo aktīvu īpatsvars un apjomīgas un straujas ārvalstu kapitāla investīciju svārstības. Nacionālos kontus var ietekmēt, piemēram, tādas straujas un masveidīgas nemateriālo aktīvu transakcijas starp valstīm, kuras, reaģējot uz nodokļu vai regulējuma iniciatīvām, veic starptautiski uzņēmumi⁹.

Nacionālās uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmas vai citi datu avoti ne vienmēr spēj reaģēt uz minētajām pārmaiņām, kas rezultātā rada problēmas gan valsts nodokļu iestādēm, gan statistikas iestādēm. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc Komisija uzsāka iniciatīvas par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi un par taisnīgu digitālo darījumu aplikšanu ar nodokļiem. Kopējā konsolidētā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze uzlabos vienotā tirgus darbību un samazinās neefektivitāti un izkropļojumus, kas saistīti ar nodokļu plānošanu un augstām atbilstības izmaksām. Digitālo pakalpojumu nodoklis ir pagaidu risinājums problēmai, ka esošie uzņēmumu ienākuma nodokļu noteikumi būtībā nav piemēroti digitālai ekonomikai.

Ņemot vērā minētos apsvērumus, pastāv iespēja papildināt uz nacionālo kopienākumu balstīto pašu resursu un samazināt tā īpatsvaru Savienības budžetā, ieviešot daudzpusīgu un noturīgu resursu grozu, kurā esošie pašu resursi tieši piesaistīti Savienības kompetencēm un mērķiem. Šie jaunie ieņēmumu komponenti nodrošinās papildu elementus, kas vajadzīgi, lai labāk ņemtu vērā dalībvalstu ekonomikas ciklu svārstības, tādējādi nodrošinot proporcionalitātes, taisnīguma un stabilizācijas ietekmi uz ES budžetu.

Lai saglabātu ieņēmumu pietiekamību, stabilitāti un paredzamību, uz nacionālo kopienākumu balstītā iemaksa joprojām tiks saglabāta kā līdzsvarojošs resurss, proti, kā ieņēmumu pozīcija, kuras piesaistīšanas likmi pielāgo kopējiem nepieciešamajiem ieņēmumiem, kas vajadzīgi, lai segtu izdevumus, kad jau ir ņemti vērā citi ieņēmumi un citi pašu resursi. Tādējādi uz nacionālo kopienākumu balstītais resurss nodrošina, ka Savienības vispārējais budžets vienmēr ir līdzsvarots *ex ante*, t.i., pieņemšanas stadijā. Pašu resursu grozs uzsvērs nacionālā kopienākuma līdzsvarojošo ietekmi un nodrošinās, ka budžeta slogs tiek taisnīgi sadalīts starp dalībvalstīm.

⁸ Muitas savienības darbības rezultāti, 2016.

⁹ Valstu statistikas iestādes turpina strādāt, meklējot risinājumus globalizācijas radītām pārmaiņām, lai panāktu datu apstrādes konsekveni, ticami un salīdzināmi starp dalībvalstīm.

2.3. Uz PVN balstītā pašu resursa vienkāršošana

Kopš 1980. gada lēmuma par pašu resursiem neatņemama tā daļa ir komponents, kas pamatojas uz PVN, un tas nodrošina, ka ES budžets tiek sasaistīts ar vienoto tirgu un nodokļu saskaņošanu. Nodokļa bāze ir pietiekami plaša, lai nodrošinātu stabilas un paredzamas ienākumu plūsmas.

Saskaņā ar pašreizējo sistēmu PVN bāzes visās dalībvalstīs tiek saskaņotas atbilstoši ES noteikumiem. Tāpēc ir vajadzīgi daudzi labojumi un kompensācijas, kā arī sarežģīts svērtās vidējās likmes aprēķins. Pēc tam, lai mazinātu uz PVN pamata aprēķinātā resursa regresīvo ietekmi, šīs bāzes tiek ierobežotas 50 % apmērā no nacionālā kopienākuma bāzes. Visbeidzot, katras dalībvalsts saskaņotajai PVN bāzei tiek piemērota vienota likme 0,3 % apmērā, izņemot Nīderlandi, Vāciju un Zviedriju, kurām ir spēkā pazemināta piesaistīšanas likme 0,15 % apmērā.

Ierosinātā vienkāršošana notiek saskaņā ar šādiem principiem: i) koncentrēšanās uz darījumiem, kuri apliekami ar pamatlīkmi; ii) PVN bāzes aprēķināšanas procedūras racionalizēšana; un iii) vienotas pieprasījuma likmes piemērošana standartlikmei. Šī jaunā pieeja ir atbilde uz Eiropas Parlamenta un Eiropas Revīzijas palātas aicinājumu tuvināt šo pašu resursu faktiskajai PVN bāzei un ievērojami vienkāršot aprēķinus. Tas nodrošinās lielāku pārredzamību un pārskatatbildību. Vienkāršotais uz PVN balstītais pašu resurss būs pilnībā saderīgs ar Komisijas priekšlikumu par rīcības plānu PVN jomā un turpmākajiem priekšlikumiem¹⁰.

ES budžeta ieņēmumi no PVN pašu resursa pašlaik ir aptuveni 15–20 miljardi euro gadā; šādu līmeni varētu saglabāt arī ar vienkāršoto aprēķinu, ja piesaistīšanas likmi attiecīgi koriģē uz augšu.

3. JAUNU PAŠU RESURSU GROZS

Komisija ierosina ieviest trīs jaunas pašu resursu kategorijas. Katram no resursiem ir savas priekšrocības un pamatojums, bet, ierosinot tos kā vienotu kopumu, var gūt papildu ieguvumus.

“Groza” pieeja ievieš īstus pašu resursus, kas sasaistīti ar svarīgākajām ES rīcībpolitikām, konkrētāk, klimata pārmaiņu, vides, aprītes ekonomikas un vienotā tirgus politiku un stratēģiju attiecībā uz plastmasu. Ierosinātie resursi ir cieši saistīti ar ES rīcībpolitikām un piedāvā ES pievienoto vērtību. Piemēram, nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas problēmu nevar pienācīgi risināt tikai valsts līmenī. Šajā kontekstā ES iniciatīvas par PVN un par uzņēmumu aplikšanu ar nodokļiem palīdz nodrošināt līdzvērtīgus konkurences apstākļus attiecībā uz uzņēmumiem un patērētājiem. Līdzīgā veidā vides nodevas var palīdzēt novērst negatīvus blakusefektus un ietekmēt uzvedību. Piemēram, klimata pārmaiņas un jūras piesārņojums ar plastmasas atkritumiem ir globāla rakstura problēmas, kas būtu jārisina ES līmenī, tostarp, izmantojot fiskālus stimulus. Eiropas Savienība jau ir izveidojusi ES instrumentus šo problēmu risināšanai.

No jauno pašu resursu groza ES budžetā ieplūdīs līdzekļi, kas var palīdzēt tikt galā ar ietekmi, ko ES budžetā radīs nozīmīga neto maksātāja (Apvienotās Karalistes) izstāšanās. Kaut arī lielākā daļa ierosināto jauno ieņēmumu avotu neveidos pilnīgi jaunas ieņēmumu plūsmas, tie ir nepārprotami ES līmeņa pasākumi un tieši vai netieši atspoguļo pašu resursu sistēmas pievienoto vērtību. Kas attiecas uz paredzamajiem ieņēmumiem, jaunie pašu resursi

¹⁰ COM(2016)148 *final* un vēlāki [priekšlikumi](#).

nodrošinās ievērojamu daļu no nepieciešamajiem ienākumiem, tomēr tikai daļēji aizstās uz nacionālo kopienākumu balstītās iemaksas. Ar nodokli apliekamās bāzes un pašu resursu piesaistīšanas likmes veidotas tā, lai laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam vidēji 12 % no budžeta tiktu nodrošināti no jaunajiem ieņēmumu avotiem.

Jauno pašu resursu grozs, kas izveidots, dažādojot ieņēmumu avotus, pašu resursu sistēmu padarīs noturīgāku pret svārstībām atsevišķos sistēmas komponentos. Tas nodrošinās arī labāku vertikālo saskaņotību ar valstu budžetiem, pateicoties komponentiem, kas tiešāk saistīti ar vidi, patēriņu un uzņēmumu aplikšanu ar nodokļiem.

Visbeidzot, plašāks un daudzveidīgāks pašu resursu grozs būs labāk pielāgots dalībvalstu ekonomikas cikliskajām svārstībām. Tādējādi uz nacionālo kopienākumu balstītais pašu resurss arī turpmāk pildīs budžeta līdzsvarošanas funkciju, tikai tā darbība kā līdzsvarojošam elementam, kas izlīdzina dažādu ieņēmumu posteņu svārstības, būs vēl izteiktāka un attieksies uz visām dalībvalstīm. Tādējādi ieņēmumu sistēma nodrošinās zināmu sloga dalīšanu, vienlaikus ievērojot stingru budžeta disciplīnu.

3.1. Pašu resurss, kas pamatojas uz kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi

Uz uzņēmumu ienākuma nodokli balstīts ES budžeta pašu resurss jau sen tiek apsvērts kā potenciāls pašu resurss, jo tas nesaraujami saistīts ar ieguvumiem, ko uzņēmumiem nodrošina vienotais tirgus. Atšķirīgas nodokļu likmes dažādās dalībvalstīs pašas par sevi nav būtisks šķērslis tāda pašu resursa izveidošanai, kas balstīts uz uzņēmumu ienākuma nodokli, tomēr līdz šim Eiropas Savienība šajā jomā nav varējusi īstenot konkrētas darbības saskaņotas uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes trūkuma dēļ. Kad tiks pieņemti Komisijas 2016. gada priekšlikumi par kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi¹¹ un kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi¹², tie veidos saskaņotu uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmu, kura, nodrošinot konsolidētās nodokļa bāzes konsolidēšanu un sadali, būs pamats jaunam, taisnīgam un pārredzamam pašu resursam.

Tā kā starptautiski uzņēmumi gūst labumu no vienotā tirgus brīvībām, ir pamatoti izveidot uz uzņēmumu ienākuma nodokli balstītu pašu resursu. Kopējā konsolidētā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze palīdzēs Savienībai cīnīties pret nodokļu apiešanu. Uzņēmumu ienākuma nodoklis var nodrošināt būtiskus ieņēmumus ES budžetā. Tiklīdz tiks panākta vienošanās par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi saskaņā ar Komisijas 2016. gada priekšlikumiem, būs viegli, balstoties uz šo jauno bāzi, izveidot jaunu pašu resursu.

Saskaņā ar jaunajiem noteikumiem iemaksa, kas pamatojas uz uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (t.i., valsts līmenī attiecināto uzņēmuma peļņu), būs vienkārši aprēķināma. Kopējā konsolidētā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze nodrošinās stabilus un salīdzinoši lielus ieņēmumus ES budžetā, vienlaikus neietekmējot dalībvalstu fiskālās priekšrocības. Ierosinātais pašu resurss, kas pamatojas uz kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi, piesaistīšanas likmi attiecinās uz pašu kopējo konsolidēto bāzi. Visā ES nosakot piesaistīšanas likmi 3 % apmērā, Kopējā konsolidētā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze budžetā ik gadu varētu ienest 12 miljardus euro visā attiecīgajā periodā. Pašu resursu sāks iekasēt tikai tad, kad jaunie nodokļu noteikumi tiks pilnībā īstenoti dalībvalstīs.

---

¹¹ COM(2016) 685 *final*.

¹² COM(2016) 683 *final*.

3.2. Pašu resurss, kas pamatojas uz ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu

ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu Savienība izmanto kā kopīgu instrumentu cīņai pret klimata pārmaiņām. ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma, kas balstās uz kopējiem mērķiem klimata jomā, klimata pārmaiņu mazināšanas stratēģijām un starptautiskām saistībām, attiecīgajām nozarēm visās dalībvalstīs nodrošina vienādus cenu signālus. ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ir saskaņota Savienības līmenī, un ieņēmumi nonāk valstu budžetos.

Kā jauns pašu resurss tiek ierosināta iemaksa Savienības budžetā no ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas¹³. Saskaņā ar ierosinājumu ES budžetā tiktu novirzīta daļa (20 %) no konkrētiem ieņēmumiem, kuri izriet no kopējām izsolīšanai pieejamajām kvotām.

Dalībvalstīs ar zemāku ienākumu līmeni ievērojamu daļu no ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ieņēmumiem veido solidaritātes, izaugsmes un starpsavienojumu vajadzībām pārdalīto kvotu pārdošana citām valstīm. Lai nodrošinātu taisnīgumu, šīm pārdalītajām kvotām pašu resursu iemaksa piemērota netiks. Turklāt ar pārskatīto ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas direktīvu tika izveidots Inovāciju fonds, lai atbalstītu revolucionāras tehnoloģijas, un Modernizācijas fonds, lai modernizētu elektroenerģijas ražošanu dalībvalstīs ar zemākiem ienākumiem. Pašu resursa iemaksas aprēķinā netiks ieskaitītas arī tās kvotas, kas paredzētas Inovāciju fonda un Modernizācijas fonda¹⁴ finansēšanai. Tomēr izsolīšanai pieejamās kvotas, kuras dalībvalsts var par brīvu piešķirt enerģētikas nozarei, pašu resursa iemaksas aprēķinā būtu jāieskaita, lai nodrošinātu, ka lēmums par šīs iespējas izmantošanu tiek balstīts uz ekonomiskiem apsvērumiem.

Aplēstie vidējie ieņēmumi varētu svārstīties no 1,2 līdz 3,0 miljardiem euro gadā, atkarībā no ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas kvotu tirgus cenas. Minētā summa varētu arī mainīties, ņemot vērā ikgadējo izsolāmo kvotu apjomu, kas cita starpā ir atkarīgs no emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves fonda darbības.

3.3. Pašu resurss, kas pamatojas uz izlietoto plastmasas iepakojumu

2018. gada 18. janvārī Komisija pieņēma Eiropas stratēģiju attiecībā uz plastmasu aprites ekonomikā¹⁵. Stratēģija palīdzēs risināt vides problēmas, proti, uzlabot reciklēšanas ekonomiku un samazināt plastmasas atkritumu nonākšanu vidē. Viens no stratēģijas mērķiem ir arī palielināt plastmasas ilgtspēju, vienlaikus stimulējot un atalgojot inovāciju, konkurētspēju un darbvietu radīšanu. Paziņojumā¹⁶ norādīts, ka fiskālie pasākumi varētu veicināt videi draudzīgu uzvedību. Komisija 2018. gada 22. martā organizēja apaļā galda sanāksmi ar ieinteresētajām personām, lai diskutētu par to, kā ES budžets var palīdzēt īstenot stratēģiju attiecībā uz plastmasu. Kopumā valdīja vienprātība par to, ka piesārņojumu ar plastmasu nepieciešams samazināt, izmantojot dažādus līdzekļus. ES līmenī ieviest jaunu, šim mērķim paredzētu nodokli būtu problemātiski konkurētspējas un subsidiaritātes apsvērumu dēļ; tajā pašā laikā tika plaši atzīts, ka ES budžets varētu palīdzēt risināt piesārņojuma problēmu.

Ierosinātā pašu resursa iemaksa būtu tieši proporcionāla attiecīgajā dalībvalstī nereckilētajam izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumam. Tādā veidā iemaksa būtu stimulēt dalībvalstīm samazināt minēto atkritumu plūsmas. Šādā veidā ES budžets palīdzētu sasniegt mērķus, kas paredzēti stratēģijā attiecībā uz plastmasu, un aprites ekonomikas mērķus.

¹³ Pašu resursa iemaksa netiks piemērota kvotām, ko emisijas kvotu tirdzniecības sistēma paredz aviācijai.

¹⁴ 2 % no kopējā ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas maksimālā apjoma.

¹⁵ COM(2018)28 final.

¹⁶ COM(2018)28 final.

Pašu resursa iemaksa būtu proporcionāla nerekilētā izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumam, ko valstis katru gadu paziņo ES Statistikas birojam. Dalībvalstu iemaksas pašu resursā aprēķinās, minētajam nerekilētajam daudzumam piemērojot piesaistīšanas likmi EUR 0,80 uz kg; tādā veidā budžetā ik gadu varētu ieplūst 7 miljardi euro.

3.4. Aplēstās ES finansējuma struktūras izmaiņas līdz 2027. gadam

Pašreizējo, 2018. gada ieņēmumu, struktūras salīdzinājums ar 2021. līdz 2027. gada perioda ieņēmumu struktūru atklāj gan nepārtrauktības elementus, gan Komisijas priekšlikumā iekļautos inovācijas elementus. Saskaņā ar pašreizējo sistēmu, atkarībā no ikgadējā budžeta cikla gada un posma, uz nacionālo kopienākumu balstītais pašu resurss veido divas trešdaļas līdz trīs ceturtdaļas no kopējiem ieņēmumiem. Tiklīdz tiks ieviesti ierosinātie grozījumi, paredzams, ka tie veidos 50 % līdz 60 % no kopējiem ieņēmumiem.

Aplēstās ES finansējuma struktūras izmaiņas

	2018. g. budžets		Aplēstais vidējais budžets 2021–2027	
	Miljardos EUR	% no kopējiem ieņēmumiem	Miljardos EUR	% no kopējiem ieņēmumiem
Tradicionālie pašu resursi	23	15,8 %	26	15 %
Pašreizējās dalībvalstu iemaksas, no kurām:	120	82,9 %	128	72 %
(reformētais) uz PVN balstītais pašu resurss	17	11,9 %	25	14 %
uz nacionālo kopienākumu balstītais pašu resurss	103	71,0 %	103	58 %
Jaunie pašu resursi, no kuriem:	-		22	12 %
pašu resurss, kas pamatojas uz kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi	-	-	12	6 %
pašu resurss, kas pamatojas uz ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu	-	-	3	2 %
pašu resurss, kas pamatojas uz izlietoto plastmasas iepakojumu	-	-	7	4 %
Kopā pašu resursi	143	98,7 %	176	99 %
Ieņēmumi, kas nav pašu resursi	2	1,3 %	2	1 %
Kopēji ieņēmumi	145	100,0 %	178	100 %

2021.–2027. gada periodam norādītās summas balstītas uz spēkā esošajām piesaistīšanas likmēm, kuras noteiktas Komisijas ierosinājumā Padomes regulai, ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus (COM(2018) 327, 1. pants).

4. TĀDA PRINCIPA IEDIBINĀŠANA, KA TURPMĀKI IEŅĒMUMI NO ES RĪCĪBPOLITIKĀM NONĀK ES BUDŽETĀ

Eksistē arī citi ieņēmumi, kuri, lai gan neietilpst šā lēmuma tvērumā, tomēr ir potenciāli interesanti budžeta ieņēmumu papildavoti, un tie būtu jāņem vērā, izstrādājot programmas un politikas nākamajam finanšu shēmas periodam.

“Citi ieņēmumi” salīdzinoši labi atbilst tradicionālajiem resursu vērtēšanas kritērijiem, izņemot pietiekamības un stabilitātes kritērijus. Minētie ieņēmumi tieši saistīti ar ES rīcībpolitiku un tiesiskajām kompetencēm, tos ir vienkārši pārvaldīt un, kad iezīmēti, tie daudzgadu finanšu shēmas maksimālajos apjomos netraucē iekļaut izdevumus vai pašu resursu maksimālajā apjomā iekļaut pašu resursus. Turklāt tie netiek pārskaitīti no valstu kasēm, un tāpēc netiek iekļauti valstu iemaksās, kuras pēc tam tālāk pieskaita darbības budžeta bilancēm, līdz ar to citi ieņēmumi uzskatāmi par neatkarīgu un īstu ES ienākumu avotu.

Ieņēmumus, kuri tieši izriet no ES politikas un vienotu Savienības līmeņa noteikumu īstenošanas, principā pēc noklusējuma pienāktos ieskaitīt ES budžetā. Viens piemērs, kad ieņēmumi būtu jānodod ES budžetā uz citu tiesību aktu bāzes, nevis saskaņā ar lēmumu par pašu resursiem vai nodokļu saskaņošanu, ir ES ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas (ETIAS) radītie ieņēmumi. Komisijas ierosinājums paredz, ka nodevas, kas jāmaksā Šengenas zonas apmeklētājiem no trešām valstīm, uzskatāmas par piešķirtajiem ieņēmumiem (lai attiecīgajās budžeta pozīcijās varētu piešķirt papildu apropriācijas). Šie ieņēmumi nodrošinās papildu finansējumu ES ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas darbības izmaksām vai papildinās vispārējo budžetu. Piešķirtie ieņēmumi netiek ieskaitīti pašu resursu maksimālajā apjomā, jo tie netiek iegūti uz valstu budžeta rēķina. “Citi” vai “dažādi” ieņēmumi, kas nav iezīmēti, bet reģistrēti kā vispārējie ieņēmumi (piemēram, naudassodi vai procenti par kavētiem maksājumiem) izraisīs uz nacionālo kopienākumu balstīto valstu iemaksu samazinājumu.

5. PAKĀPENISKA KOREKCIJU IZBEIGŠANA

Vairākas dalībvalstis galvenokārt vēsturisku iemeslu dēļ guva labumu no sarežģītas korekciju un atlaižu sistēmas. Eiropas augstākā līmeņa sanāksme, kas 1984. gada jūnijā notika Fontenblo, secināja, ka “ikvienai dalībvalstij, kuras budžeta slogs ir pārmērīgs attiecībā pret tās relatīvo labklājību, attiecīgā laikā var piemērot korekciju”. Svarīgākais no šiem mehānismiem bija Apvienotās Karalistes korekcija, kuru ieviesa pirms 34 gadiem, pamatojoties uz taisnīguma apsvērumiem.

Laika gaitā papildus Apvienotās Karalistes korekcijai tika izstrādāts arī vairāk citu korekcijas mehānismu. Kopš 2002. gada Austrija, Nīderlande, Vācija un Zviedrija ir izmantojušas tā saukto “korekcijas finansēšanas korekciju”, proti, pastāvīgu samazinājumu attiecībā uz iemaksām, ar ko finansē Apvienotajai Karalistei piešķirto korekciju. Dažām dalībvalstīm tika piešķirti papildu samazinājumi, jo tika uzskatīts, ka to budžeta slogs joprojām ir pārmērīgs. Nīderlande, Vācija un Zviedrija saņēma pagaidu samazinātas PVN piesaistīšanas likmes 2014.–2020. gada periodam. Savukārt Austrija, Dānija, Nīderlande un Zviedrija saņēma arī fiksētu samazinājumu attiecībā uz iemaksu, kas pamatojas uz nacionālo kopienākumu.

Laika gaitā korekciju un atlaižu summas ir augušas, esošajā daudzgadu finanšu shēmā jau pārsniedzot 5 miljardus euro gadā (neskaitot pašai Apvienotajai Karalistei piešķirto korekciju). Tas padarījis ES budžeta finansēšanas sistēmu pārāk sarežģītu un aizvien mazāk pārredzamu.

Jaunās daudzgadu finanšu shēmas priekšlikums nodrošina taisnīgu un līdzsvarotu pasākumu kopumu. Ieņēmumu reforma dos iespēju dažādot ienākumu avotus un iekļaut resursu portfeli, kas ietekmēs dalībvalstis taisnīgā veidā. Savukārt attiecībā uz izdevumiem Savienības budžetā ir arī vairāk dažāda veida izdevumu ar neapstrīdamu Savienības pievienoto vērtību, piemēram, izdevumi izpētei un inovācijai, *Erasmus*, aizsardzībai un robežkontrolei. Kopumā, kad tiks ieviests jauno pašu resursu grozs un ņemtas vērā jaunās izdevumu prioritātes,

Savienības budžets bez novecojušās un sarežģītās korekciju sistēmas būs taisnīgs un labvēlīgs visām dalībvalstīm. Tomēr nevajadzētu pieļaut, ka dalībvalstīm, kuras patlaban gūst labumu no korekcijām, būtiski un strauji palielinās valsts iemaksas, tāpēc tiek ierosināts tām piešķirt uz nacionālo kopienākumu balstītās iemaksas fiksētu samazinājumu, kuru līdz 2025. gadam pakāpeniski izbeigs. Atsauces vērtība šo fiksēto samazinājumu noteikšanai ir korekciju summa, kas minētajām dalībvalstīm piešķirta attiecībā uz 2020. gadu.

6. PAŠU RESURSU MAKSIMĀLĀ APJOMA PALIELINĀŠANA

Lēmums par pašu resursiem nosaka arī pašu resursu piesaistīšanas maksimālo apjomu gadā. Maksimālā apjoma mērķis ir nodrošināt dalībvalstīm noteiktību un pasargāt tās no nepatīkamiem pārsteigumiem attiecībā uz valsts budžeta un finanšu plānošanu. Patlaban tas noteikts “1,20 % apmērā no visu dalībvalstu nacionālo kopienākumu summas”. Līdz ar *Brexit* maksimālais apjoms automātiski samazināsies par aptuveni 16 % (t.i., Apvienotās Karalistes nacionālā kopienākuma daļu). Turklāt ir svarīgi apzināties, ka maksimālajā apjomā jāiekļaujas ne tikai daudzgadu finanšu shēmas maksājumu vajadzībām, bet arī budžeta resursiem, kas vajadzīgi, lai segtu aizņēmumu saistības vai no ES budžeta garantēto finanšu instrumentu saistības. Ņemot vērā, ka šādus instrumentus, ieskaitot iespējamo eurozonas stabilizācijas instrumentu, izmanto arvien biežāk, šo maksimālo apjomu visticamāk vajadzēs palielināt.

Reizē ar Eiropas Attīstības fonda iekļaušanu Savienības budžetā būtu jāpalielina arī lēmumā par pašu resursiem noteiktie maksimālie apjomi. Ir vajadzīga pietiekama drošības rezerve starp maksājumiem un pašu resursu maksimālajiem apjomiem, lai garantētu, ka Savienība jebkuros apstākļos, pat ekonomikas lejupslīdes laikā, spēj pildīt savas finansiālās saistības. Komisija ierosina maksimālo pašu resursu apjomu attiecībā uz maksājumu apropriācijām palielināt līdz 1,29 % un attiecībā uz saistību apropriācijām — līdz 1,35 % no ES-27 nacionālā kopienākuma.

Iespējamās papildu iemaksas, kuras Apvienotajai Karalistei, ievērojot saistības, ko tā uzņēmusies kā ES dalībvalsts, jānodod budžetā pēc 2020. gada, varētu samazināt no pašu resursiem sedzamās finansēšanas vajadzības, jo īpaši nākamās daudzgadu finanšu shēmas sākumā.

7. PAŠU RESURSU TIESĪBU AKTU PAKETE

7.1. Juridiskais pamats

Līgums par Eiropas Savienības darbību ievieša nozīmīgus jauninājumus, kuri ļāva izdarīt būtiskas izmaiņas ne tikai attiecībā uz ES budžeta procedūru, bet arī attiecībā uz ES budžeta finansēšanas veidu. Diviem Līguma noteikumiem Komisijas priekšlikumos ir īpaša nozīme.

Līguma par Eiropas Savienības darbību 311. panta trešajā daļā noteikts, ka Padome lēmuma par pašu resursiem kontekstā “var noteikt jaunas pašu resursu kategorijas vai likvidēt esošu kategoriju”. Šis noteikums nepārprotami ļauj veidot jaunus pašu resursus.

Līguma par Eiropas Savienības darbību 311. panta ceturtajā daļā nesen tika noteikts, ka “Padome, pieņemot regulas saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru, paredz Savienības pašas resursu sistēmas īstenošanas pasākumus, ciktāl tas ir paredzēts [pašu resursu] lēmumā”. Ar šo noteikumu paredz iespēju īstenošanas regulā noteikt konkrētus ar pašu resursu sistēmu saistītus īstenošanas pasākumus, ievērojot ierobežojumus, kas noteikti lēmumā par pašu resursiem.

Šie Komisijas priekšlikumi minētās iespējas izmanto pilnībā, iedibinot vairākus jaunus pašu resursus un īstenošanas regulā, kura pieņemta saskaņā ar 311. panta ceturto daļu, ierosinot iekļaut dažādus noteikumus.

Šāda pieeja regulējuma ietvaros un ievērojot lēmumā par pašu resursiem noteiktos ierobežojumus paredz padarīt sistēmu pietiekami elastīgu, visus ar Savienības pašu resursiem (kuri būtu jāreglamentē ar racionalizētāku procedūru) saistītos praktiskos pasākumus, iekļaujot īstenošanas regulā, nevis pašā lēmumā. Priekšlikumi atspoguļo likumdevēja nodomus, kas izteikti Konventā par Eiropas nākotni un apstiprināti tam sekojošajā starpvaldību konferencē¹⁷.

Attiecīgā gadījumā ieņēmumu plūsmu pamatā esošajiem, uz nodokļiem vai uz iemaksām balstītajiem pašu resursiem nepieciešamie pamatakti un to aprēķināšanai vajadzīgie dati jau eksistē vai ir ierosināti. Tie visi ir cieši saistīti ar jomām, kurām ir nepārprotama Savienības dimensija, piemēram, vienotais tirgus vai vides aizsardzība.

7.2. Pašu resursu lēmuma galvenie elementi

Ar pašu resursu lēmumu nosaka: i) pašu resursu kategorijas, kas iekļaujamās Savienības budžetā; ii) piemērojamās maksimālās piesaistīšanas likmes; iii) pašu resursu maksimālo apjomu; iv) korekcijas mehānismus (ja nepieciešams) un to, kā tos finansēt; un v) konkrētus budžeta principus. Lēmumā arī jāuzskaita noteikumi, kurus var iekļaut īstenošanas pasākumos. Visbeidzot, lēmums nosaka pārejas pasākumus.

7.3. Īstenošanas regula

Īstenošanas regula, kas ierosināta saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 311. panta ceturto daļu, ietver visus tos Savienības pašas resursu īstenošanas praktiskos pasākumus un tehniskās detaļas, kas būtu jāreglamentē ar racionalizētāku procedūru, lai, ievērojot lēmumā par pašu resursiem noteikto regulējumu un ierobežojumus, padarītu sistēmu pietiekami elastīgu. Tas neietver pašu resursu sistēmas aspektus, kas attiecas uz pašu resursu nodošanu budžetā un vajadzību pēc naudas līdzekļiem (skatīt turpmāk 6.4. iedaļu).

Īstenošanas regulā jābūt arī vispārīga rakstura noteikumiem, kuri piemērojami visu veidu pašu resursiem un saistībā ar kuriem ir īpaši svarīga atbilstīga parlamentārā uzraudzība. Tie galvenokārt attiecas uz jautājumiem par ieņēmumu kontroli un uzraudzību, un ar saistītajām Komisijas inspektoru pilnvarām.

Īstenošanas regulā ir iekļauti turpmāk uzskaitītie noteikumi, kas izklāstīti atbilstoši lēmumā par pašu resursiem dotajam sarakstam:

- (1) piesaistīšanas likmes, kas piemērojamas katram pašu resursu lēmumā minētajam resursam. Pieļaujama zināma elastība robežās, kas noteiktas lēmumā par pašu resursiem. Ja šādu elastību neparedz, tiks traucēta spēja savlaicīgi veikt pašu resursu nepieciešamos pielāgojumus, jo būs jāievēro apgrūtināša un laikietilpīga procedūra, kas ir spēkā, pieņemot lēmumus par pašu resursiem;
- (2) nacionālā kopienākuma atsaucēs vērtība saskaņā ar Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu (ESA) un noteikumi ievērojamu NKI izmaiņu gadījumā (nacionālā kopienākuma mērījumu precizēšana saistībā ar Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmas pārskatīšanu var ietekmēt pašu resursu maksimālos apjomus);

¹⁷ Konkrētāk skatīt "Galīgo diskusiju loka ziņojumu par pašu resursiem", kas adresēts Eiropas Konventam, CONV 730/03, 8.5.2003.

- (3) gada budžeta bilances pielāgošana. Lai gan vispārējais atlikuma pārvešanas princips izklāstīts lēmumā, īstenošanas pasākumi tiek noteikti ar regulu;
- (4) noteikumi par kontroli un uzraudzību, tostarp papildu ziņošanas prasības.

Kombinācijā ar lēmumu par pašu resursiem īstenošanas regula nodrošina, ka jebkādi sistēmas tehniskie pielāgojumi būs jāapstiprina ne tikai dalībvalstīm, bet attiecībā uz tiem būs jāsaņem arī Eiropas Parlamenta piekrišana.

7.4. Resursu pieejamības regula

Papildus iepriekš minētajiem īstenošanas pasākumiem Padomes regulā, kas pieņemta saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. panta 2. punktu, ir norādītas operatīvās prasības, kas attiecas uz pašu resursu nodošanu ES budžetā, kā arī Komisijas konti. Tiesību aktu priekšlikumu kopums ietver vēl vienu regulu — resursu pieejamības regulu —, kurā paredzēti jauni noteikumi par pašu resursu aprēķināšanas metodēm un to nodošanu budžetā, balstoties uz kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi, ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu un izlietoto plastmasas iepakojumu daudzumu, kas nav reciklēts.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 311. panta trešo daļu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 106.a pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Ar Savienības pašu resursu sistēmu jānodrošina pietiekami resursi Savienības rīcībpolitikas pastāvīgai izstrādei, ņemot vērā nepieciešamību ievērot stingru budžeta disciplīnu. Pašu resursu sistēmas izveidošana var palīdzēt un tai arī būtu pēc iespējas lielākā mērā jāpalīdz Savienības rīcībpolitikas izstrādāšanā.
- (2) 2013. gada 7. un 8. februāra Eiropadome aicināja Padomi turpināt darbu pie Komisijas priekšlikuma par jauniem, uz pievienotās vērtības nodokļa pamata iegūtiem pašu resursiem, lai padarītu tos, cik vien iespējams vienkāršus un pārredzamus, stiprinātu to saikni ar Savienības pievienotās vērtības nodokļa politiku un faktiskajiem pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumiem, kā arī nodrošinātu vienādu attieksmi pret nodokļu maksātājiem visās dalībvalstīs.
- (3) 2017. gada jūnijā Komisija pieņēma pārdomu dokumentu par ES finanšu nākotni¹⁸. Komisija ierosināja vairākus risinājumus, kas pašu resursus redzamāk saistītu ar Savienības rīcībpolitiku, jo īpaši ar vienotā tirgus un ilgtspējīgas izaugsmes politiku. Dokumentā teikts, ka, ieviešot jaunus pašu resursus, uzmanība būtu jāpievērš to pārredzamībai, vienkāršumam un stabilitātei, saskanībai ar Savienības politikas mērķiem, ietekmei uz konkurētspēju un ilgtspējīgu izaugsmi un to taisnīgam sadalījumam starp dalībvalstīm.
- (4) Ar Lisabonas līgumu tika ieviestas izmaiņas noteikumos, kas attiecas uz pašu resursu sistēmu, kā rezultātā ir iespējams samazināt esošo resursu skaitu un izveidot jaunus pašu resursus.
- (5) Revīzijas palāta, Eiropas Parlaments un dalībvalstis vairakkārt kritizējuši esošo uz pievienotās vērtības nodokļa pamata iegūtā pašu resursa noteikšanas sistēmu, jo tā ir pārlietu sarežģīta. Tādēļ būtu lietderīgi vienkāršot minētā pašu resursa aprēķināšanas kārtību.

¹⁸ COM(2017)358 *final*, 28.6.2017.

- (6) Lai Savienības finansēšanas instrumentus labāk pielāgotu tās politiskajām prioritātēm un labāk atspoguļotu Savienības budžeta lomu vienotā tirgus darbībā, kā arī labāk atbalstītu Savienības politikas mērķus un samazinātu uz dalībvalstu nacionālo kopienākumu balstītās iemaksas Savienības gada budžetā, nepieciešams ieviest jaunas pašu resursu kategorijas, kuru pamatā būtu kopējā konsolidētā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze, valsts ieņēmumi no Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas un valsts iemaksas, ko aprēķina atkarībā no izlietotā plastmasas iepakojuma daudzuma, kas nav reciklēts.
- (7) Eiropas vienotais tirgus sniedz ievērojamu labumu uzņēmumiem, kas darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī. Tomēr Savienības valstu nodokļu sistēmu neviendabīgums rada netaisnīgas priekšrocības uzņēmumiem, kuri var izvairīties no uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanas valstī, kur tie rada vērtību. Minētā netaisnība tiek risināta ar 2016. gada Komisijas priekšlikumiem¹⁹ par kopējo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi un par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi, tiecoties atjaunot vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Pašu resurss būtu jāiegūst, piemērojot vienotu piesaistīšanas likmi daļai no apliekamās peļņas, kuru attiecina uz konkrēto dalībvalsti saskaņā ar Savienības noteikumiem par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi. Šo pašu resursu būtu jāattiecina tikai uz juridiskām personām, kurām Savienības noteikumi par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi piemērojami obligāti.
- (8)** Savienība, ievērojot apņemšanos saskaņā ar Parīzes klimata nolīgumu, par prioritāti izvirzījusi mērķi laikā no 1990. gada līdz 2030. gadam sasniegt emisiju samazinājumu vismaz par 40 %. Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ir viens no galvenajiem šā mērķa īstenošanas instrumentiem, kas rada ieņēmumus, izsolot emisijas kvotas. Ņemot vērā Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas saskaņotību, kā arī finansējumu, ko Savienība nodrošina, lai veicinātu dalībvalstu centienus mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām, būtu lietderīgi šajā kontekstā izveidot jaunu ES budžeta pašu resursu. Tam būtu jābalstās uz kvotām, ko izsolīs dalībvalstis, ieskaitot pagaidu bezmaksas kvotas, kas paredzētas elektroenerģijas ražošanas nozarei. Lai ņemtu vērā īpašos noteikumus, kas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK²⁰ paredzēti konkrētām dalībvalstīm, pašu resursa iemaksas aprēķinā nebūtu jāieskaita solidaritātes, izaugsmes un starpsavienojumu vajadzībām pārdalītās kvotas un Inovāciju fondam un Modernizācijas fondam piešķirtās kvotas.
- (9)** Atbilstoši Savienības stratēģijai attiecībā uz plastmasu Savienības budžets var stimulēt piesārņojuma ar izlietoto plastmasas iepakojumu samazināšanu. Pašu resurss, kura pamatā ir valsts iemaksas, ko aprēķina proporcionāli katrā dalībvalstī nereckilētajam izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumam, mazinās vienreizlietojamās plastmasas patēriņu, stimulēs tās reciklēšanu un stiprinās aprites ekonomiku. Tajā pašā laikā dalībvalstis saskaņā ar subsidiaritātes principu varēs brīvi pieņemt šo mērķu sasniegšanai piemērotākos pasākumus.
- (10) Nevajadzētu pieļaut, ka dalībvalstis, kuras patlaban gūst labumu no korekcijām, sastopas ar ievērojamu un strauju valsts iemaksu palielinājumu. Tādēļ būtu jāparedz

¹⁹ COM (2016) 683, 25.10.2016.

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīva 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

pagaidu korekcijas par labu Austrijai, Dānijai, Nīderlandei, Vācijai un Zviedrijai, pārejas periodā nosakot tām fiksētu uz nacionālo kopienākumu balstītās iemaksas samazinājumu. Līdz 2025. gada beigām minētās korekcijas tiks pakāpeniski izbeigtas.

- (11) Līdzekļi, kurus dalībvalstis iekasēšanas izmaksu veidā ietur 20 % apmērā no iekasēto tradicionālo pašu resursu summām, veido nozīmīgu daļu no pašu resursiem, bet tie nenonāk Savienības budžetā. Iekasēšanas izmaksas, kuras no tradicionālajiem pašu resursiem ietur dalībvalstis, būtu jāsamazina no 20 % līdz to sākotnējam līmenim — 10 %, lai finansiālo atbalstu muitas aprīkojumam, darbiniekiem un informācijas tehnoloģijām labāk pielāgotu faktiskajām izmaksām un vajadzībām.
- (12) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 311. panta ceturto daļu Padomei jāpieņem īstenošanas pasākumi attiecībā uz Savienības pašu resursu sistēmu. Īstenošanas pasākumos jābūt vispārīga un tehniska rakstura noteikumiem, kuri piemērojami visu veidu pašu resursiem un saistībā ar kuriem ir īpaši svarīga atbilstīga parlamentārā uzraudzība. Minētajos pasākumos būtu jāiekļauj: sīki izstrādāti noteikumi, pēc kuriem nosakāmas summas 2. panta 1. punktā minētajiem pašu resursiem, kas jānodod budžetā, tostarp piesaistīšanas likmes, kuras piemērojamas saistībā ar 2. panta 1. punkta b) līdz e) apakšpunktā minētajiem pašu resursiem; tehniski noteikumi saistībā ar nacionālo kopienākumu; noteikumi un pasākumi, kas vajadzīgi, lai kontrolētu un uzraudzītu pašu resursu iekasēšanu, tostarp noteikumi par pārbaudēm un par ierēdņu un citu Komisijas pilnvarotu darbinieku pilnvarām veikt pārbaudes; visas attiecīgās ziņošanas prasības.
- (13) Reizē ar Eiropas Attīstības fonda iekļaušanu Savienības budžetā būtu jāpalielina arī lēmumā par pašu resursiem noteiktie maksimālie apjomi. Ir vajadzīga pietiekama drošības rezerve starp maksājumiem un pašu resursu maksimālajiem apjomiem, lai garantētu, ka Savienība jebkuros apstākļos, pat ekonomikas lejupslīdes laikā, spēj pildīt savas finansiālās saistības. Tādēļ maksimālais pašu resursu apjoms attiecībā uz maksājumu apropriācijām būtu jāpalielina līdz 1,29 % līmenim no dalībvalstu nacionālo kopienākumu summas tirgus cenās un attiecībā uz saistību apropriācijām — līdz 1,35 % līmenim.
- (14) Saskaņotības, nepārtrauktības un juridiskās noteiktības labad būtu jāparedz noteikumi, lai nodrošinātu netraucētu pāreju no sistēmas, kas tika ieviesta ar Lēmumu 2014/335/ES, *Euratom*, uz šajā lēmumā paredzēto sistēmu.
- (15) Šajā lēmumā visas naudas summas būtu jāizsaka euro.
- (16) Lai nodrošinātu pāreju uz pārskatīto pašu resursu sistēmu un panāktu atbilstību finanšu gadam, šis lēmums būtu jāpieņem no 2021. gada 1. janvāra. Tomēr noteikumus par iemaksām, kas balstītas uz kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi, nevajadzētu piemērot ar atpakaļejošu spēku, un to piemērošana būtu jāatliek, ņemot vērā, ka Savienības noteikumi par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi vēl nav pieņemti,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

*1. pants
Darbības joma*

Ar šo lēmumu nosaka noteikumus par pašu resursu piešķiršanu Savienībai, lai nodrošinātu Savienības gada budžeta finansēšanu.

2. pants
Pašu resursu kategorijas

1. Pašu resursi, ko iekļauj Savienības budžetā, ir:
- (a) tradicionālie pašu resursi, kurus veido nodevas, piemaksas, papildu vai kompensācijas summas, papildu summas vai faktori, kopējā muitas tarifa nodokļi un citi nodokļi, kurus noteikušas vai noteiks Savienības iestādes attiecībā uz tirdzniecību ar trešām valstīm, muitas nodokļi izstrādājumiem saskaņā ar spēku zaudējušo Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu, kā arī iemaksas un citi nodokļi, kas paredzēti cukura tirgu kopīgās organizācijas sistēmā;
  - (b) ieņēmumi, ko gūst, daļai no pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumiem, kas iekasēti no darījumiem, kuri apliekami ar pamatlikmi, piemērojot vienotu piesaistīšanas likmi un minēto ieņēmumu daļu dalot ar valsts pievienotās vērtības nodokļa pamatlikmi; faktiskā piesaistīšanas likme nepārsniedz 2 %;
  - (c) ieņēmumi, ko gūst, piemērojot vienotu piesaistīšanas likmi daļai no apliekamās peļņas, kuru attiecina uz konkrēto dalībvalsti saskaņā ar Savienības noteikumiem par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi; faktiskā piesaistīšanas likme nepārsniedz 6 %;
  - (d) ieņēmumi, ko gūst, vienotu piesaistīšanas likmi piemērojot summai, kas atbilst ieņēmumiem no Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētā izolāmā kvotu apjoma un to pagaidu bezmaksas kvotu tirgus vērtībai, kas saskaņā ar minētās direktīvas 10.c panta 3. punktu paredzētas elektroenerģijas ražošanas modernizācijai; faktiskā piesaistīšanas likme nepārsniedz 30 %;
  - (e) ieņēmumi, ko gūst, neregistrētam izlietotajam plastmasas iepakojumam pēc svara piemērojot vienotu piesaistīšanas likmi; faktiskā piesaistīšanas likme nepārsniedz EUR 1,00 uz kilogramu;
  - (f) ieņēmumi, ko gūst, visu dalībvalstu nacionālā kopienākuma summai piemērojot vienotu piesaistīšanas likmi, ko nosaka saskaņā ar budžeta procedūru, ņemot vērā visu pārējo ieņēmumu kopsummu.

Īstenojot pirmās daļas c) apakšpunktu, vienoto piesaistīšanas likmi attiecina tikai uz to nodokļu maksātāju peļņu, kuriem ir obligāta Savienības noteikumu par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi piemērošana.

Īstenojot pirmās daļas f) apakšpunktu, vienoto piesaistīšanas likmi attiecina uz katras dalībvalsts nacionālo kopienākumu.

Austrijas ikgadējai iemaksai, kura pamatojas uz nacionālo kopienākumu, piemēro šādu bruto samazinājumu: 2021. gadā — 110 miljoni euro, 2022. gadā — 88 miljoni euro, 2023. gadā — 66 miljoni euro, 2024. gadā — 44 miljoni euro un 2025. gadā — 22 miljoni euro. Dānijas ikgadējai iemaksai, kura pamatojas uz nacionālo kopienākumu, piemēro šādu bruto samazinājumu: 2021. gadā — 118 miljoni euro, 2022. gadā — 94 miljoni euro, 2023. gadā — 71 miljoni euro, 2024. gadā — 47 miljoni euro un 2025. gadā — 24 miljoni euro. Vācijas ikgadējai iemaksai, kura pamatojas uz nacionālo kopienākumu, piemēro šādu bruto samazinājumu: 2021. gadā — 2799 miljoni euro, 2022. gadā — 2239 miljoni euro, 2023. gadā — 1679 miljoni euro, 2024. gadā — 1119 miljoni euro un 2025. gadā — 560 miljoni euro. Nīderlandes ikgadējai iemaksai, kura pamatojas uz nacionālo kopienākumu, piemēro šādu bruto samazinājumu: 2021. gadā — 1259 miljoni euro, 2022. gadā — 1007 miljoni euro,

2023. gadā — 755 miljoni euro, 2024. gadā — 503 miljoni euro un 2025. gadā — 252 miljoni euro. Zviedrijas ikgadējai iemaksai, kura pamatojas uz nacionālo kopienākumu, piemēro šādu bruto samazinājumu: 2021. gadā — 578 miljoni euro, 2022. gadā — 462 miljoni euro, 2023. gadā — 347 miljoni euro, 2024. gadā — 231 miljoni euro un 2025. gadā — 116 miljoni euro. Visas minētās summas aprēķina atbilstīgi 2018. gada cenām un koriģē atbilstīgi esošajām cenām, piemērojot jaunāko provizoriskā budžeta sagatavošanas laikā pieejamo ES iekšzemes kopprodukta deflatoru, ko norādījusi Komisija, izteiktu euro. Minētos bruto samazinājumus finansē visas dalībvalstis.

2. Pašu resursi, ko iekļauj Savienības budžetā, ir arī ieņēmumi no jebkādiem jauniem maksājumiem, kas tiek ieviesti saskaņā ar kopējo politiku atbilstoši Līgumam par Eiropas Savienības darbību, ar nosacījumu, ka ir ievērota Līguma 311. pantā noteiktā procedūra.
3. Ja finanšu gada sākumā budžets nav pieņemts, līdz jauno likmju spēkā stāšanās dienai turpina piemērot iepriekšējās nacionālā kopienākuma piesaistīšanas likmes.

3. pants

Maksimālais pašu resursu apjoms

1. Kopējā pašu resursu summa, kas Savienībai piešķirta gada maksājumu apropriāciju segšanai, nepārsniedz 1,29 % no visu dalībvalstu nacionālo kopienākumu summas.
2. Savienības budžetā iekļauto saistību apropriāciju kopsumma gadā nepārsniedz 1,35 % no visu dalībvalstu nacionālo kopienākumu summas.
3. Starp saistību apropriācijām un maksājumu apropriācijām tiek saglabāta pastāvīga attiecība, lai nodrošinātu to savstarpēju atbilstību un turpmākajos gados būtu iespējams ievērot 1. punktā minēto maksimālo apjomu.

4. pants

Universāluma princips

Šā lēmuma 2. pantā minētos ieņēmumus bez izšķirības izmanto visu Savienības gada budžetā iekļauto izdevumu finansēšanai.

5. pants

Atlikuma pārvešana

Savienības ieņēmumu atlikumu, kas pārsniedz finanšu gada faktisko izdevumu kopsummu, pārnes uz nākamo finanšu gadu.

6. pants

Pašu resursu iekasēšana un nodošana Komisijai

1. Savienības pašu resursus, kas minēti 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā, dalībvalstis iekasē saskaņā ar valsts normatīvo un administratīvo aktu noteikumiem. Dalībvalstis šos noteikumus attiecīgā gadījumā pielāgo, lai panāktu atbilstību Savienības noteikumu prasībām.

Komisija izskata dalībvalstu tai paziņotos attiecīgos valsts noteikumus, iesniedz dalībvalstīm pielāgojumus, kurus tā uzskata par vajadzīgiem, lai nodrošinātu valsts

noteikumu atbilstību Savienības noteikumiem, un vajadzības gadījumā iesniedz ziņojumu budžeta lēmēj institūcijai.

2. Dalībvalstis kā iekasēšanas izmaksas ietur 10 % no summām, kas minētas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā.
3. Dalībvalstis šā lēmuma 2. panta 1. punktā paredzētos resursus nodod Komisijas rīcībā saskaņā ar regulām, kas pieņemtas atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. panta 2. punktam.

7. pants *Īstenošanas pasākumi*

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 311. panta ceturto daļu Padome turpmāk uzskaitītajiem pašu resursu sistēmas elementiem nosaka īstenošanas pasākumus:

- (a) noteikumus, pēc kuriem nosakāmas summas 2. panta 1. punktā minētajiem pašu resursiem, kas jānodod budžetā, tostarp piesaistīšanas likmes, kuras piemērojamas saistībā ar 2. panta 1. punkta b) līdz e) apakšpunktā minētajiem pašu resursiem un kuras nepārsniedz minētajos apakšpunktos noteiktās robežas, kā arī noteikumus, pēc kuriem aprēķināt pašu resursiem piemērojamo 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā minēto likmi, kas balstās uz nacionālo kopienākumu;
- (b) noteikumus un pasākumus, kas vajadzīgi, lai kontrolētu un uzraudzītu 2. panta 1. punktā minēto ieņēmumu iekasēšanu, tostarp noteikumus par pārbaudēm un par ierēdņu un citu Komisijas pilnvarotu darbinieku pilnvarām veikt pārbaudes, kā arī visas attiecīgās ziņošanas prasības;
- (c) 2. panta 1. punkta f) apakšpunkta piemērošanās nolūkā — nacionālā kopienākuma atsaucis vērtību, nacionālā kopienākuma pielāgošanas noteikumus un noteikumus par maksājumu un saistību maksimālo apjomu pārrēķināšanu ievērojamu nacionālā kopienākuma izmaiņu gadījumā;
- (d) procedūru 5. pantā minētā gada budžeta atlikuma aprēķināšanai un sadalīšanai.

8. pants *Nobeiguma un pārejas noteikumi*

1. Ievērojot 2. punktu, Lēmumu 2014/335/ES, *Euratom* atceļ. Visas atsauces uz Padomes Lēmumu 70/243/EOTK, EEK, *Euratom*²¹, Padomes Lēmumu 85/257/EEK, *Euratom*²², Padomes Lēmumu 88/376/EEK, *Euratom*²³, Padomes Lēmumu 94/728/EK, *Euratom*²⁴, Padomes Lēmumu 2000/597/EK, *Euratom*²⁵,

²¹ Padomes 1970. gada 21. aprīļa Lēmums 70/243/EOTK, EEK, *Euratom* par dalībvalstu finanšu iemaksu aizstāšanu ar Kopienas pašu resursiem (OV L 094, 28.4.1970., 19.–22. lpp.).

²² Padomes 1985. gada 7. maija Lēmums 85/257/EEK, *Euratom* par Kopienas pašu resursu sistēmu (OV L 128, 14.5.1985., 15.–17. lpp.).

²³ Padomes 2000. gada 22. maija Regula (EK, *Euratom*) Nr. 1552/89, ar ko īsteno Lēmumu 88/376/EK, *Euratom* par Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmu (OV L 155, 7.6.1989., 1.–8. lpp.).

²⁴ Padomes 1994. gada 31. oktobra Lēmums 94/728/EK par Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmu (OV L 293, 12.11.1994., 9.–13. lpp.).

²⁵ Padomes 2000. gada 29. septembra Lēmums 2000/597/EK, *Euratom* par Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmu (OV L 253, 7.10.2000., 42.–46. lpp.).

Padomes Lēmumu 2007/436/EK, *Euratom*²⁶ vai Lēmumu 2014/335/EU, *Euratom*²⁷ uzskata par atsaucēm uz šo lēmumu, un tās lasa saskaņā ar šā lēmuma pielikumā iekļauto atbilstības tabulu.

2. Lēmuma 94/728/EK, *Euratom* 2., 4. un 5. pantu, Lēmuma 2000/597/EK, *Euratom* 2., 4. un 5. pantu, Lēmuma 2007/436/EK, *Euratom* 2., 4. un 5. pantu un Lēmuma 2014/335/ES, *Euratom* 2., 4. un 5. pantu joprojām turpina piemērot, lai aprēķinātu un pielāgotu ieņēmumus, kas gūti, piesaistīšanas likmi piemērojot pievienotās vērtības nodokļa bāzei, kura noteikta vienotā veidā un atkarībā no attiecīgā gada ir robežās no 50 % līdz 55 % no katras dalībvalsts nacionālā kopprodukta (NKP) vai nacionālā kopienākuma (NKI), lai aprēķinātu budžeta nelīdzsvarotības korekciju, kas laikposmam no 1995. gada līdz 2020. gadam piešķirta Apvienotajai Karalistei un lai aprēķinātu finansējumu korekcijām, ko Apvienotajai Karalistei piešķirušas citas dalībvalstis.
3. Arī turpmāk dalībvalstis iekasēšanas izmaksu veidā ietur 10 % no summām, kas minētas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā un kas dalībvalstīm saskaņā ar piemērojamajiem Savienības noteikumiem bija jānodod līdz 2001. gada 28. februārim.
4. Arī turpmāk dalībvalstis iekasēšanas izmaksu veidā ietur 25 % no summām, kas minētas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā un kas dalībvalstīm saskaņā ar piemērojamajiem Savienības noteikumiem bija jānodod laikposmā no 2001. gada 1. marta līdz 2014. gada 28. februārim.
5. Arī turpmāk dalībvalstis iekasēšanas izmaksu veidā ietur 20 % no summām, kas minētas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā un kas dalībvalstīm saskaņā ar piemērojamajiem Savienības noteikumiem bija jānodod laikposmā no 2014. gada 1. marta līdz 2021. gada 28. februārim.
6. Šajā lēmumā visas naudas summas tiek izteiktas euro.

9. pants *Stāšanās spēkā*

Padomes Ģenerālsekretārs šo lēmumu dara zināmu dalībvalstīm.

²⁶ Padomes 2007. gada 7. jūnija Lēmums 2007/436/EK, *Euratom* par Eiropas Kopienų pašu resursu sistēmu (OV L 163, 23.6.2007., 17.–21. lpp.).

²⁷ Padomes 2014. gada 26. maija Lēmums 2014/335/ES, *Euratom* par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (OV L 168, 7.6.2014., 105.–111. lpp.)

Dalībvalstis Padomes Ģenerālsekretāram nekavējoties paziņo par to procedūru pabeigšanu, kas saskaņā ar valsts attiecīgajām konstitucionālajām prasībām ir vajadzīgas, lai šo lēmumu pieņemtu.

Šis lēmums stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad saņemts pēdējais no panta otrajā daļā minētajiem paziņojumiem.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Tomēr šā lēmuma 2. panta 1. punkta c) apakšpunktu un 2. panta 1. punkta otro daļu piemēro no tā gada 1. janvāra, kas ir otrais gads pēc datuma, kurā sāk piemērot valstu noteikumus, ar ko transponē Padomes direktīvu par kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi.

*10. pants
Publicēšana*

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*